

IT-ARKITEKTURPRINCIPPER PÅ AARHUS UNIVERSITET

AARHUS UNIVERSITET

IT-ARKITEKTURPRINCIPPER PÅ AARHUS UNIVERSITET

Her kan du som systemejer få et overblik over IT-arkitekturprincipper på Aarhus Universitet.

HVORFOR ER DET VIGTIGT AT ARBEJDE MED IT-ARKITEKTURPRINCIPPER?

Alle, der arbejder med forandring af it på AU, har et ansvar for at sikre, at vores systemlandskab er trimmet og effektivt. Dette indebærer, at systemlandskabet skal være forandringsparat, dvs. elementer skal kunne ændres med mindst mulige konsekvenser for de øvrige dele af systemlandskabet, og med størst mulig sikkerhed og effektivitet. It-arkitekturprincipperne skal medvirke til, at AU's visioner på tværs af vores systemlandskab kan realiseres – f.eks. i forhold til tværgående processer, brugerrejser, distribuerede data mm.

HVORFOR ER DETTE VIGTIGT AT LÆSE FOR SYSTEMEJERNE?

Som systemejer har du stor indflydelse på beslutninger omkring dit systems udvikling. Viden om principperne og deres rationale medvirker til at sikre, at vi træffer beslutninger, som tager hensyn til det samlede systemlandskab - fremfor udelukkende at betragte den aktuelle opgave.

HUSK AT...

Principperne er godkendt af LEA, og for alle principperne gælder reglen "følg eller forklar". Dispensation for opfyldelse af reglerne gives af AU's Chefarkitekt på baggrund af argumenter herfor.

DER FINDES I ALT

18 IT-ARKITEKTURPRINCIPPER

- 1 Vi anvender færrest mulige systemer
- 2 Vi bruger som udgangspunkt standardsystemer 4***
- 3 Vi anvender komponentopbygning og løs kobling
- 4 Vi dokumenterer forretningsprocesser, systemer og integrationer og disses ejerskab 5***
- 5 Vi baserer arkitekturtransformation på business case
- 6 Vi sikrer udfasning af gamle systemer
- 7 Vi anvender en fælles begrebsmodel 6***
- 8 Vi anvender Single-Sign-On til bekræftelse af identitet i it-systemer 7***
- 9 Ethvert system skal have en exit-strategi
- 10 Vi registrerer persondata centralt
- 11 Vi anvender RBAC til bemyndigelse af brugere i it-systemer
- 12 Vi prioriterer brugervenlighed højt for både hyppige og lejlighedsvis brugere 8***
- 13 Brugere skal opleve en sammenhængende brugerrejse
- 14 Vi tilstræber leverandør-, teknologi- og platformuafhængighed
- 15 Autoritative systemer vedligeholder specifikke autoritative dataobjekter
- 16 Autoritative data skal udstilles af standardiserede services i en veldefineret kvalitet, og følge AU's fælles begrebsmodel
- 17 Systemejerrøllerne "serviceleverandør" og "serviceanvender" indgår aftaler om anvendelsen af data
- 18 IT-løsninger på AU skal efterleve relevante love og standarder (compliance)

★ I det følgende kan du læse om 5 af principperne i en forenklet udgave

UDVALGTE IT-ARKITEKTURPRINCIPPER

2 VI BRUGER SOM UDGANGS- PUNKT **STANDARDSYSTEMER**

BESKRIVELSE: Vi skal vælge systemer efter forretningsbehov og følgende prioritering:

1. Software-as-a-Service (SaaS)
2. Et standardsystem
3. Et statsligt system
4. Et universitetsfælles system
5. Et AU egenudviklet system

HVORFOR: Den hurtige teknologiske udvikling og det voksende behov for sammenhængende it-understøttelse af forretningsprocesser gør, at det bedst kan betale sig at vælge standardsystemer eller fælles systemer.

UDVALGTE IT-ARKITEKTURPRINCIPPER

4 VI DOKUMENTERER VORES FORRETNINGSPROCESSER OG SYSTEMER

BESKRIVELSE: Alle forretningsprocesser, systemer og deres indbyrdes relationer skal være dokumenterede på et overordnet niveau - herunder relationer til eksterne systemer uden for AU. Man kan henvende sig til AU IT's arkitekturfunktion og forhøre sig om krav/skabelon.

HVORFOR: Systemlandskabet er under stadig forandring. For at kunne forandre på et kvalificeret grundlag er det nødvendigt at de eksisterende løsninger er dokumenterede. Forudsætningen for at reducere antallet af systemer er, at vi kan genbruge løsninger. Det kræver, at vi kender vores systemer og kan foretage en undersøgelse af, om vi allerede har it-systemer, som kan understøtte de ønskede løsninger, når nye behov formuleres.

UDVALGTE IT-ARKITEKTURPRINCIPPER

7 VI ANVENDER EN FÆLLES BEGREBSMODEL

BESKRIVELSE: Ethvert initiativ/projekt, der involverer data, som skal forstås på tværs af it-systemer, fagområder eller organisation, skal respektere de fælles begreber. Samtidig skal systemejereren sikre at initiativet gennemfører den nødvendige videreudvikling af begrebsmodellen, som findes på AU-Reolen i Sharepoint.

HVORFOR: Begrebsmodellen skal sikre, at vi har en præcis og fælles forståelse af begreber på tværs af it-systemer, der anvender forskellige termer for de samme ting.

UDVALGTE IT-ARKITEKTURPRINCIPPER

8 VI ANVENDER **SINGLE-SIGN-ON** TIL BEKRÆFTELSE AF IDENTITET I IT-SYSTEMER

BESKRIVELSE: Brugere skal kunne logge på de it-systemer, de har brug for, med det samme brugernavn og password.

HVORFOR: Det er mest hensigtsmæssigt for brugerne kun at skulle huske ét brugernavn og password. Desuden kan IT-sikkerheden forbedres, idet passwordkompleksitet og -skiftefrekvens kan ensrettes.

UDVALGTE IT-ARKITEKTURPRINCIPPER

12 VI PRIORITERER BRUGERVENLIGHED HØJT

BESKRIVELSE: Når vi indkøber nye systemer, skal de have høj brugervenlighed – det skal også sikres i den løbende videreudvikling af systemet. Ved indkøb af standardsystemer skal systemejeren derfor stille krav til leverandøren, blandt andet vedrørende kompetencer inden for brugervenlighed hos leverandørens ansatte.

HVORFOR: Vi skal prioritere brugervenlighed højt for at undgå spildtid og frustration for brugerne. For lejlighedsvis brugere kan dårlig brugervenlighed få dem til at opgive at løse en opgave i systemet. For hyppige brugere kan effektiviteten falde på grund af dårlig brugervenlighed.

FÅ DET HELE MED

LÆS OM ALLE IT-ARKITEKTURPRINCIPPERNE PÅ AU IT-ARKITEKTURREOLEN
PÅ SHAREPOINT

HAR DU SPØRGSMÅL?

Kontakt: arkitekturreolen.it@au.dk